

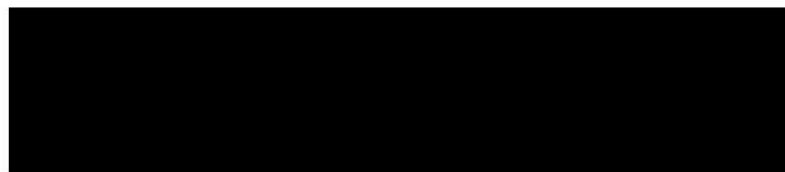
ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám: IV/348-O/2014	
Érkezett: 2014 FEBR 21.	
Példány: 1	Kezelőiroda:
Melléklet: 6 db	

Személyes beadvány!

Magyarország Alkotmánybírósága
Donáti utca 35-45.
1015 Budapest

indítványozó,

képviselőjében:

alkotmányjogi panasza

az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. Törvény
26. § (2) bekezdése alapján a mező- és erdőgazdasági
földek forgalmáról szóló 2013. évi CXXII. törvénnyel
összefüggő egyes rendelkezésekről és átmeneti
szabályokról szóló 2013. évi CCXII. törvény 108. § (2)
bekezdésének alaptörvény-ellenessége
megállapítására és megsemmisítésére

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Alulírott

[redacted] mint indítványozó (a továbbiakban: „Indítványozó”) kívül jegyzett és jelen beadványhoz csatolt meghatalmazással igazolt jogi képviselőnk, a [redacted] útján az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (továbbiakban: „Abtv.”) 26. § (2) bekezdése alapján az alábbi

alkotmányjogi panasz indítványt

terjesztjük elő.

- I. Kérjük a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg a mező- és erdőgazdasági földek forgalmáról szóló 2013. évi CXXII. törvénnyel összefüggő egyes rendelkezésekről és átmeneti szabályokról szóló 2013. évi CCXII. törvény (a továbbiakban: „2013. évi CCXII. tv.”) 108. § (2) bekezdésének alaptörvényellenességét, és semmisítse meg azt, mivel sérti az Alaptörvény XIII. cikkének (1) és (2) bekezdését, az Alaptörvény I. cikkének (3) bekezdését, és az Alaptörvény B) cikkének (1) bekezdését.
- II. Kérjük a T. Alkotmánybíróságot, hogy a jelen ügyet az Alkotmánybíróság ügyrendjéről szóló 1001/2013. (II. 27.) AB Tü. határozat 55. § (1)-(2) bek. alapján gyorsított eljárásban szíveskedjen elbírálni, tekintettel arra, hogy – az alábbiakban részletesen kifejtésre kerülő – súlyosan alaptörvény-ellenes helyzet 2014. szeptember 1-jével ténylegesen bekövetkezik.

Kérelmünk indokolásaként az alábbiakat adjuk elő:

1. A megsemmisíteni kért jogszabályi rendelkezés

A jelen alkotmányjogi panasszal megsemmisíteni kért jogszabályi rendelkezés a mező- és erdőgazdasági földek forgalmáról szóló 2013. évi CXXII. törvénnyel összefüggő egyes rendelkezésekről és átmeneti szabályokról szóló 2013. évi CCXII. törvény 108. § (2) bekezdése, amely a következő rendelkezést tartalmazza:

2013. évi CCXII. tv. 108. § (2) bekezdés

„Az (1) bekezdés szerinti haszonélvezeti jog jogosultja által a föld használati jogosultságának átengedéséről szóló szerződés 2014. szeptember 1-jén a törvény erejénél fogva megszűnik.”

A hivatkozott (1) bekezdés szövege a következő:

„A 2014. április 30-án fennálló, határozatlan időre vagy 2014. április 30-a után lejáró, határozott időtartamra nem közeli hozzátartozók között szerződéssel alapított haszonélvezeti jog 2014. május 1-jén a törvény erejénél fogva megszűnik.”

2. Nincs ítélt dolog

Az Abtv. 31. § (1) bekezdése alapján visszautasításra kerül a panasz (akkor is), ha az abban felvetett problémát az Alkotmánybíróság korábban már elbírálta (res iudicata). Mindezek alapján nincs helye alkotmánybíróági eljárásnak, ha alkotmányjogi panasz alapján az alkalmazott jogszabály vagy jogszabályi rendelkezés, illetve a bírói döntés Alaptörvénnyel való összhangjáról az Alkotmánybíróság már döntött, és az indítványozó ugyanazon jogszabályra, illetve jogszabályi rendelkezésre és ugyanazon Alaptörvényben biztosított jogra, valamint azonos alkotmányjogi összefüggésre hivatkozik és a körülmények alapvetően nem változtak meg.

Megállapítható, hogy az Abtv. 31. § (1) bekezdése alapján, ítélt dolog okán, a törvényi feltételek hiányában, a jelen panasz visszautasításának nincs helye.

3. Az alkotmányjogi panasz benyújtásának határideje

Az Abtv. 26. § (2) bekezdésére alapított közvetlen alkotmányjogi panasz benyújtásának határidejét az Abtv. 30. § tartalmazza.

Abtv. 30.§

„(1) Az alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül, a 26. § (2) bekezdésében meghatározott esetben az alaptörvény-ellenes jogszabály hatálybalépésétől számított száznyolcvan napon belül lehet írásban benyújtani.”

A 2013. évi CCXII. tv. támadott 108. § (2) bekezdése (szerkezetét módosította az egyes törvényeknek agrár- és környezetügyi tárgyban történő módosításáról szóló 2013. évi CCL. törvény 218. §-a) 2013. december 31-én lépett hatályba, vagyis ezen időponttól számított száznyolcvan napon belül lehet benyújtani az alkotmányjogi panaszt. Esetünkben a benyújtás időpontja ezen száznyolcvan napos időtartamon belülre esik, így jelen alkotmányjogi panasz eleget tesz benyújtásának határidejéhez fűzött törvényi követelményeknek.

4. Az Alaptörvényben biztosított jog megjelölése

Az Indítványozó álláspontja szerint a megsemmisíteni kért jogszabályi rendelkezés az Alaptörvény következő rendelkezéseit sérti:

Tulajdonhoz való jog az Alaptörvény XIII. cikkének (1) bekezdése alapján:

Alaptörvény XIII. cikk

„(1) Mindenkinek joga van a tulajdonhoz és az örökléshez. A tulajdon társadalmi felelősséggel jár.”

A tulajdonjog kisajátításával szembeni védelmet, illetve a kisajátítás korlátait, feltételeit rögzítő rendelkezések az Alaptörvény XIII. cikkének (2) bekezdése alapján:

Alaptörvény XIII. cikk

„(2) Tulajdont kisajátítani csak kivételesen és közérdekből, törvényben meghatározott esetekben és módon, teljes, feltétlen és azonnali kártalanítás mellett lehet.”

Alapjog, így a tulajdonjoghoz való alapjog szükségtelen és aránytalan korlátozásának a tilalma az Alaptörvény I. cikkének (3) bekezdése alapján:

Alaptörvény I. cikk

„(3) Az alapvető jogokra és kötelezettségekre vonatkozó szabályokat törvény állapítja meg. Alapvető jog más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a

feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható."

A jogállamiság részét képező jogbiztonság követelménye az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése alapján:

Alaptörvény B) cikk

„(1) Magyarország független, demokratikus jogállam."

5. Indítványozói jogosultság

Az Abtv. 26. § (2) bekezdése alapján alkotmányjogi panasszal az Alkotmánybírósághoz fordulhat az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet, ha az alaptörvény-ellenes jogszabály rendelkezésének alkalmazása vagy hatályosulása folytán közvetlenül, bírói döntés nélkül következett be a jogsérelem, és nincs a jogsérelem orvoslására szolgáló jogorvoslati eljárás, vagy a jogorvoslati lehetőségeit az indítványozó már kimerítette.

Az indítványozó [REDACTED] fő tevékenységi köre a gabonaféle (kivéve: rizs), hüvelyes növény, olajos mag termesztése. Ennek alátámasztására hivatkozunk a nyilvános cégjegyzék tartalmára, amely elérhető a www.e-cegjegyzek.hu címen, az indítványozó cégadatait kinyomtatva mellékeljük. Az indítványozó számos magyarországi földrészleten rendelkezik haszonbérlet jogcímén 2016. 08. 31. napjáig terjedő határozott idejű **föld használati jogosultsággal**. Ennek alátámasztására csatoljuk a Komáromi Körzeti Földhivatal 700380/2/2009. számú, földhasználati bejegyzés tárgyában hozott határozatát, valamint a 700380/1/2009/2009.08.28 számú földhasználati lapot. A földhasználati lap az egyes (településnév, fekvés és helyrajzi szám szerint azonosított) földrészletekhez kapcsolódó jegyzetekben utal arra, hogy a haszonbérbeadó az [REDACTED] haszonélvező.

A haszonélvezeti jog fennállására vonatkozóan példaként csatoljuk a földhasználati lap első tételét képező [REDACTED] település külterületi fekvés [REDACTED] helyrajzi számú földrészlet e-hiteles tulajdoni lapjának szemle másolatát, melyen a III/5. sorszámu és 33610/1999.05.10 iktatószámú bejegyzésből megállapítható az [REDACTED] jogosult haszonélvezeti joga.

Az iktatószámok tanúsítják, hogy az Indítványozó föld használati jogosultsága 2009. augusztus 28-án jött létre, tehát mintegy **tíz évvel követette** a haszonélvezeti jog alapítását, amelyre 1999. május 10-én került sor.

Tekintettel arra, hogy a haszonbérbeadó [REDACTED] jogi személy, így fogalmilag kizárt, hogy az Indítványozót megillető és a földhasználati nyilvántartásba haszonbérlet jogcímén bejegyzett föld használati jogosultság közeli hozzátartozók között létrejött haszonélvezeten alapulna, így az Indítványozó nem mentesülhet a jogszabályi rendelkezés hatálya alól. Ennek megfelelően a 2013. évi CCXII. tv. támadott rendelkezése közvetlenül érinti az [REDACTED] föld használati jogosultságát, amennyiben azt a jövőben bekövetkező biztos eseményként az Alaptörvény számos rendelkezésének lent kifejtett megsértésével 2014. szeptember 1-jén, a határozott idő lejártá előtt megszünteti.

A későbbiekben részletesen kifejtett **alaptörvény-ellenesség az alábbiakban foglalható össze:**

- A támadott rendelkezés ellentétes az Alaptörvény XIII. cikkében foglaltakkal, mivel sérti a tulajdonhoz való jogot.
- A támadott rendelkezés ellentétes az alapvető jog (így a tulajdonjog) korlátozásának Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésében foglalt feltételeivel, mivel az alapvető jog korlátozása szükségtelen, illetve aránytalan, valamint nem teljesül az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásának követelménye sem.

- A támadott rendelkezés nem felel meg a kisajátításnak az Alaptörvény XIII. cikk (2) bekezdésében foglalt követelményeinek, a törvényalkotó nem biztosított semmiféle kártalanítást, amely a kisajátításhoz fűzött garanciák legfontosabb eleme.
- A támadott rendelkezés sérti a jogbiztonságot, amely az Alaptörvény B) cikkében foglalt jogállamiság egyik alapvető eleme.

Az Alaptörvény I. cikk (4) bekezdése határozza meg a törvény alapján létrehozott jogalanyok számára is biztosított jogok körét.

Alaptörvény I. cikk

(4) A törvény alapján létrehozott jogalanyok számára is biztosítottak azok az alapvető jogok, valamint őket is terhelik azok a kötelezettségek, amelyek természetüknél fogva nem csak az emberre vonatkoznak.

Tekintettel arra, hogy a tulajdonjog olyan alapvető jog, amely természeténél fogva nem csak az emberre vonatkozik, így az [REDACTED] indítványozó jogi személyiséggel rendelkező gazdasági társaságként jogszerűen hivatkozhat a tulajdonjogra, mint alapvető jogra, illetve fordulhat alkotmányjogi panasszal a Tisztelt Alkotmánybírósághoz az ezzel kapcsolatos alapvető jogai megsértése miatt.

A jelen alkotmányjogi panasszal támadott jogszabályi rendelkezés közvetlenül hatályosul, vagyis újabb hatósági döntés hiányában, a törvény erejénél fogva megszünteti a rendelkezés hatálya alá eső Indítványozó föld használati jogosultságát. A rendelkezés törvényben előírt jellegére tekintettel nem szükséges további végrehajtói aktus ahhoz, hogy a törvény szabályozása az érintettek számára jogsérelmet jelentsen. A törvény jövőben beálló jogi hatása által érintett alanyok köre már előre meghatározható, és előre lehet azt is látni, hogy az Indítványozó milyen módon lesz a későbbiekben érintve a támadott jogszabályi rendelkezés által.

6. Az alaptörvény-ellenesség részletes kifejtése

6.1. Tulajdonjog védelmének terjedelme

Az Alaptörvény XIII. cikke tartalmazza a tulajdonjog védelmének alkotmányos garanciáit.

Alaptörvény XIII. cikk

*„(1) Mindenkinek joga van a tulajdonhoz és az örökléshez. A tulajdon társadalmi felelősséggel jár.
(2) Tulajdont kisajátítani csak kivételesen és közérdekből, törvényben meghatározott esetekben és módon, teljes, feltétlen és azonnali kártalanítás mellett lehet.”*

Az Alaptörvény XIII. cikke a tulajdonjogot, mint az egyén cselekvési autonómiájának, szabadságának alapját védi. A tulajdonjog alkotmányjogi fogalma nem korlátozható a magánjogi tulajdonfogalomra, a tulajdon alkotmányos védelme tágabb kört ölel fel, mint a tulajdon magánjogi, szűkebb fogalma. Ezen védelem tehát nem csak a szűk értelemben vett tulajdonjog, hanem az azzal összefüggő minden vagyoni jog biztosítására vonatkozik. Az Alaptörvény az általa használt fogalmat önmagából, nem pedig alacsonyabb szintű jogszabályból vezeti le, a tulajdonjog szűkebb, a polgári törvénykönyvekben szereplő meghatározása nem köti az Alaptörvény fogalomhasználatát. Mindezek alapján az Alaptörvény tulajdonvédelemmel kapcsolatos rendelkezései olyan alapjogi védelmet deklarálnak, amelyet mind az Alkotmánybíróság, mind a bíróságok az egyéb dologi jellegű vagyoni jogok és érdekek védelmére is alkalmaznak.

A Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: „Ptk.”) 452. § (1) bekezdés szerint a haszonbérleti szerződés alapján a haszonbérelő meghatározott mezőgazdasági földterület vagy más hasznót hajtó dolog időleges használatára és hasznainak szedésére jogosult. A 2013. CXXII. tv. 44. §-a – a korábbi

szabályozással tartalmilag egyezően – a mezőgazdasági föld haszonbérletének időtartamát illetően egy gazdasági évtől húsz évig terjedő mértékben **határozott időt** ír elő. A határozott idejű haszonbérlet fennállása során mindenki másnak tartózkodnia kell minden olyan magatartástól, amellyel akadályozza, vagy veszélyezteti a használat és hasznok szedésének gyakorlását. A *haszonbérleten alapuló föld használati jogosultság* tehát a tulajdonjog részjogosítványainak (használat, hasznok szedése) átengedését jelenti, amely tartalmát tekintve a tulajdonjog olyan a földhasználati nyilvántartásba dologi hatállyal bejegyzett, államilag elismert „szelvényjoga”, amelynek vagyoni értéke van, melyet a fizetendő haszonbérleti díj is kifejez.

Mindezek alapján a tulajdonjognak az Alaptörvény XIII. cikkében foglalt védelme magában foglalja az egyéb vagyoni viszonyok és érdekek, így a határozott tartamú haszonbérleten alapuló föld használati jogosultság védelmét is.

A fentiek mellett ezt támasztják alá azon nemzetközi szerződések is, amelyek az Alaptörvény Q) cikke alapján figyelembe veendőek.

Alaptörvény Q) cikk

„(2) Magyarország nemzetközi jogi kötelezettségeinek teljesítése érdekében biztosítja a nemzetközi jog és a magyar jog összhangját.

(3) Magyarország elfogadja a nemzetközi jog általánosan elismert szabályait. A nemzetközi jog más forrásai jogszabályban történő kihirdetésükkel válnak a magyar jogrendszer részévé.”

Az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában, 1950. november 4-én kelt Egyezményt és az ahhoz tartozó nyolc kiegészítő jegyzőkönyvet (a továbbiakban: „Római Egyezmény”) Magyarország az 1993. évi XXXI. törvény útján hirdette ki. Az egyezmény az alapvető európai emberi jogi jogelvek katalógusaként rögzíti a közös európai alapjogi jogfejlődés eredményeit. Az egyezményben foglalt alapjogok a közös európai jogi gondolkodás alapelveit képezik.

A Római Egyezmény Első kiegészítő jegyzőkönyvének első cikke előírja a tulajdonhoz való jog védelmét.

Római Egyezmény 1. cikk

„(1) Minden természetes vagy jogi személynek joga van javai tiszteletben tartásához. Senkit sem lehet tulajdonától megfosztani, kivéve, ha ez közérdekből és a törvényben meghatározott feltételek, valamint a nemzetközi jog általános elvei szerint történik.”

A javak tiszteletben tartásához való jog az Emberi Jogok Európai Bíróságának (továbbiakban: „EJEB”) irányadó joggyakorlata alapján nem szűkül a fizikai dolgok tulajdonlására, és ennek megfelelően **meghatározott jogokat és jogilag védett érdekeket** is tulajdonjogi védelemben részesít¹. Az EJEB határozataiból is kitűnik, hogy a vagyoni érdekek esetében tulajdonvédelemnek helye van akkor, ha a jogosultság tárgya kellően meghatározott, és maga a jog kellően megszilárdult, ténylegesen jogszabályok által elismert módon létezik. Mindezen feltételeknek a határozott idejű *haszonbérleten alapuló föld használati jogosultság*, amely a vonatkozó jogszabályok értelmében a földhasználati nyilvántartás tárgyát képezi, maradéktalanul megfelel.

¹ Lásd, *mutatis mutandis*, *Zwierzyński v. Poland*, no. 34049/96, § 63, ECHR 2001-VI, *Iatridis v. Greece [GC]*, no. 31107/96, § 54, ECHR 1999-II, és *Beyeler v. Italy [GC]*, no. 33202/96, § 100, ECHR 2000-I, *Gasus Dosier- und Fördertechnik GmbH v. the Netherlands*, Series A no. 306-B, p. 46, § 53

Továbbá, a vonatkozó alkotmányjog-tudományi szakirodalom² egyöntetű abban a tekintetben, hogy a törvényalkotó a tulajdonhoz való jog alapján mindig köteles tiszteletben tartani azokat a jogosítványokat, amelyeket korábban ő maga alakított ki alkotmányos értelemben vett tulajdonként.

6.2. Kisajátítás – a haszonbérleten alapuló föld használati jogosultság közhatalmi eszközökkel történő elvonása

A tulajdonhoz való jogba történő törvényalkotói beavatkozás – jellegétől vagy terjedelmétől függően – kisajátításnak vagy (kisajátításnak nem tekinthető) tulajdonkorlátozásnak számíthat. Az Alkotmánybíróság nem szabott általános kritériumokat arra, mikor tekinthető a tulajdonba beavatkozás kisajátításnak, és mikor egyéb korlátozásnak.³ Jogirodalmi álláspont szerint az Alkotmánybíróság – ha nem is kifejezetten kimondva –, de pusztán fokozati különbséget lát a kisajátítás és a korlátozás között.⁴

Az Indítványozó jogi álláspontja szerint a támadott törvényi tényállás elsődlegesen kisajátításnak számít. Amennyiben azonban a T. Alkotmánybíróság esetlegesen nem tartaná igazolhatónak azt, hogy a támadott rendelkezés kisajátításnak minősülne, úgy az Indítványozó másodlagosan arra hivatkozik, hogy a rendelkezés egyéb tulajdonkorlátozásnak minősül.

Függetlenül attól, hogy támadott törvényi tényállás kisajátításnak vagy egyéb korlátozásnak minősül, az Indítványozó – alábbiakban részletezett jogi álláspontja – szerint az mindenképp súlyosan alaptörvényellenes.

A 2013. évi CCXII. tv. 2013. december 31-én hatályba lépett 108. § (2) bekezdése a termőföldeken fennálló föld használati jogosultság alapját képező szerződés *ex lege* megszűnéséről rendelkezik, annak vizsgálata nélkül, milyen körülmények között jött létre a szerződés, s mennyi van még hátra az annak határozott időtartamából.

2013. évi CCXII. tv. 108. § (2) bekezdés

„Az (1) bekezdés szerinti haszonélvezeti jog jogosultja által a föld használati jogosultságának átengedéséről szóló szerződés 2014. szeptember 1-jén a törvény erejénél fogva megszűnik.”

A kisajátítás a tulajdon közhatalmi eszközökkel történő elvonása. A határozott időtartamú föld használati jogosultság meghatározott időpontban való, lejárat előtti megszüntetése a föld használati jogosultság teljes körű elvonását jelenti. Ahogy azt a fentiekben kifejtettük, a határozott idejű föld használati jogosultság a tulajdonjog részjogosítványainak (birtoklás, használat, hasznok szedése) átengedése, amely tartalmát tekintve a tulajdonjog olyan dologi hatályú, államilag nyilvántartott „szelvényjoga”, amelynek vagyoni értéke van. Mivel a tulajdonjog védelme az átengedett részjogosítványokra is kiterjed, ezért a tulajdonjog védelmének egyik legfőbb garanciájának, a kisajátításhoz fűzött követelményeknek nem csak a tulajdonjog kisajátítása tekintetében, hanem a határozott idejű föld használati jogosultság kisajátításának esetében is teljesülniük kell. Kiemelendő még, hogy a XIII. cikk (2) bekezdése olyan garanciális szabály, amely a tulajdonnak nemcsak egyedi hatósági határozattal, hanem törvénnyel való elvonására is irányadó.

² Ld. különösen: Az Alkotmányjog kommentárja I. Jakab András (szerkesztő), Századvég Kiadó Budapest, 2009, 459. o.

³ Vö.: Az Alkotmányjog kommentárja I. Jakab András (szerkesztő), Századvég Kiadó Budapest, 2009, 478. o.

⁴ Ld.: Az Alkotmányjog kommentárja I. Jakab András (szerkesztő), Századvég Kiadó Budapest, 2009, 478. o.

A 2013. évi CCXII. tv. 108. § (2) bekezdése eredményében egy másik magánszemély javára történő kisajátítással azonos hatású intézkedésnek minősül, mivel

- (i) a határozott idejű föld használati jogosultság lejárat előtti megszűnése a tulajdonos oldaláról – a tulajdonjog tárgyának tehermentesülése, a hasznok szedésének lehetővé válása folytán – kétségtelen vagyoni előnnyel jár, és
- (ii) egy pontosan meghatározott időpontban, azonosítható címzett kört érintően vagyoni jogosultságot szüntet meg, amely megszüntetéshez ugyanakkor a jogalkotó nem kapcsolta azokat a garanciákat, amelyek a tulajdon értékállóságát biztosítanák, sem azokat az eljárási garanciákat, amelyek a kisajátítás jogszerűségének feltételei lennének.

A kisajátítás feltételeit az Alaptörvény XIII. cikkének (2) bekezdése tartalmazza.

Alaptörvény XIII. cikk

„(2) Tulajdont kisajátítani csak kivételesen és közérdekből, törvényben meghatározott esetekben és módon, teljes, feltétlen és azonnali kártalanítás mellett lehet.”

A 2013. évi CCXII. tv. 108. § (2) bekezdése az alaptörvényi konjunktív feltételrendszer csupán egyik tagjának, a törvényben való szabályozásnak a követelményének felel meg. Nehezen azonosítható a szabályozás célját képező közérdek, valamint a kivételes jelleg. Mindezek mellett sem a 2013. évi CCXII. tv., sem más jogszabály nem biztosít semmiféle kártalanítást a haszonbérlok számára, így a tulajdonvédelemnek a kisajátítás során érvényesülő legfontosabb garanciája, a teljes, feltétlen, és azonnali kártalanítás feltétele nem teljesül. Kiemelést igényel, hogy önmagában a haszonbér-fizetési kötelezettség egyidejű megszűnése nem tekinthető teljes kártalanításnak, mert

- a föld használati jogosultság teljes időtartamára tervezetten végrehajtott beruházások kieső megtérüléséből, valamint
- a művelés kieső hozama miatt elmaradt haszonként

keletkezik kár.

Mindezek alapján a 2013. évi CCXII. tv. 108. § (2) bekezdése ellentétes az Alaptörvény XIII. cikkével, ugyanis a tulajdonjoggal megegyező alkotmányos védelemben részesülő, a földhasználati nyilvántartásba bejegyzett határozott idejű föld használati jogosultság kisajátítása mellett nem tesz eleget a teljes, feltétlen, és azonnali kártérítés követelményének.

Abból, hogy a jelen indítvánnyal támadott jogszabályhely – szemben a határozott idejű haszonbérleten alapuló föld használati jogosultság hátralévő további két gazdasági évet kitevő tartamától – alig 8, azaz nyolc hónapos felkészülési időt biztosít az Indítványozó számára (mely időtartam semmiképpen sem tekinthető kellő hosszúságúnak), egyértelműen az következik, hogy a határozott idejű haszonbérlet törvény általi megszüntetése a konkrét esetben kisajátítással azonos hatású intézkedésnek minősül.

6.3. Tulajdonjog korlátozása

Abban a nem várt esetben, amennyiben a T. Alkotmánybíróság esetlegesen nem osztja az Indítványozó azon jogi álláspontját, mely szerint a támadott törvényi tényállás kisajátításnak minősül, úgy az Indítványozó arra hivatkozik, hogy a támadott rendelkezés olyan egyéb jellegű tulajdonjogi korlátozásnak tekintendő, melyet a szigorú szükségesség-arányosság teszt alapján kell megítélni.

A tulajdonjog (valamint a fentiek alapján a tulajdonjoggal azonos védelem alá eső határozott időtartamú föld használati jogosultság) az Alaptörvény XIII. cikkében meghatározott alapvető jog, amely csak az Alaptörvény I. cikkének (3) bekezdése szerint korlátozható.

Alaptörvény I. cikk

„(3) Az alapvető jogokra és kötelezettségekre vonatkozó szabályokat törvény állapítja meg. Alapvető jog más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható.”

Tulajdonjog korlátozása csak abban az esetben lehetséges, ha arra valamely másik alapvető jog, alkotmányos érték érvényesülése vagy a közérdek, mint alkotmányos érték érdekében szükség van.

6.3.1. A korlátozás szükségtelensége

A szabályozás céljára a 2013. évi CCXII. tv. indoklása semmiféle eligazítást nem ad. Erre vonatkozóan esetlegesen közvetetten, csak a Tft. 91. § (1) bekezdését megállapító, az egyes agrár tárgyú törvények módosításáról szóló 2012. évi CCXIII. törvény („**Módosító törvény**”) indoklása alapján következtethetünk. (A Tft. 91. § (1) bekezdése arról rendelkezik, hogy a „2013. január 1-jén fennálló, határozatlan időre vagy 2032. december 30-a után lejáró, határozott időtartamra nem közeli hozzátartozók között szerződéssel alapított haszonélvezeti jog 2033. január 1-jén a törvény erejénél fogva megszűnik.”) Álláspontunk szerint ez már önmagában kifogásolható, ugyanis a **tulajdonkorlátozás célját jelentő „közérdeket jogszabályban úgy kell meghatározni, hogy konkrét ügyben a közérdekből történő korlátozás szükségességét bíróság ellenőrizhesse”** (42/2006. (X.5.) AB határozat III.2.f) pont).

A Módosító törvény indoklása szerint „a termőföldről szóló 1994. évi LV. törvény 91.§-al való kiegészítése a 'zsebszerződéses' ügyletek megakadályozására irányul.” Kiemelendő az indoklás kifogásolható szóhasználata, ugyanis a „zsebszerződés” nem jogi fogalom, hanem inkább politikai-, vagy médiafogalom. A köznyelvben a zsebszerződés az a szerződés, amelyet a felek a jogszabályok megkerülésének céljával kötnek, termőföld vonatkozásában a zsebszerződés azt jelenti, hogy a termőföld tulajdonjogát a háttérben olyan személyek szerzik meg, akiknek a szerzőképessége kizárt. Általánosságban beszélni a zsebszerződésről csak elméleti jelleggel lehet, mert minden egyes esetben a szerződés konkrét kikötésétől, a szerződéskötés kimondott és ki nem mondott céljától, a szerződés összes körülményétől és bizonyíthatóságától függ, hogy egy szerződés a jog megkerülésére szolgál-e vagy sem.⁵

Az Indítványozó a határozott idejű haszonbérleten alapuló föld használati jogosultságot a jogszabályoknak mindenben megfelelő módon szerezte meg az ingatlan-nyilvántartásba mintegy 10 évvel korábban bejegyzett haszonélvezeti jogosulttal kötött, érvényes és hatályos szerződés alapján. A haszonbérleti szerződés érvénytelenségének és hatálytalanságának megállapítására irányuló keresetet a Komárom-Esztergom Megyei Bíróság elutasította 4.P.21.450/2009/29. számú ítéletével, melyet a Győri Ítéltábla Pf.II.20.302/2010/7. számú ítéletével helybenhagyott. Mellékeljük a Győri Ítéltábla ítéletét.

A jelen indítvánnyal támadott jogszabályi rendelkezés tehát olyan határozott idejű haszonbérleten alapuló föld használati jogosultságot szüntetne meg, amelyről a Győri Ítéltábla kifejezetten azt állapította meg, hogy a jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően, jogkövető magatartás eredményeként jött létre. Az ítélet jelentősége a jelen indítvány szempontjából az, hogy a jogalkotó olyan indokkal és cél elérése érdekében kívánja lejárát előtt megszüntetni az Indítványozó határozott idejű haszonbérleti jogviszonyát, amelyről **az Indítványozó tekintetében és az egyedi ügy sajátosságainak a figyelembe vételével a Győri Ítéltábla megállapította, hogy az teljes mértékben a jogi szabályozással összhangban jött létre.**

Ahogy az Európai Bíróság is megfogalmazta, a C-379/08. és C-380/08. sz., ERG és társai egyesített ügyekben 2010. március 9-én hozott ítéletének 86. pontjában: az arányosság elve azt követeli meg, hogy egy jogszabályban előírt szankció nem lépheti túl azt a mértéket, amely alkalmas és szükséges a szóban forgó

⁵ KOZMA ÁGOTA – Zsebszerződések, Glossa Iuridica – III. évfolyam 1. szám 73. o.

jogszabály által jogszerűen elérni kívánt cél megvalósításához, így amikor több alkalmas intézkedés közül lehet választani, a legkevésbé hátrányosat kell igénybe venni, és az okozott hátrányok nem lehetnek túlzottak az elérni kívánt célokhoz képest. Ennél fogva a tulajdonelvonás nem igazolható, mint a közérdek megvalósításához feltétlenül szükséges korlátozás mindaddig, ameddig kevésbé korlátozó eszközök is hasonló hatásfokkal működhetnek.

A Módosító törvény indoklásában megjelölt cél eléréséhez tehát összetettebb, pontosabb és részletesebb törvényi szabályozásra lenne szükség, amely figyelembe veszi a szerződés konkrét kikötéseit, a szerződéskötés kimondott és ki nem mondott célját, és alkalmas arra, hogy a szerződés összes körülményére tekintettel lehessen megállapítani, hogy az adott szerződés a jogszabály kijátszására irányul-e, illetve irányult-e a megkötésekor. A Ptk. 200. § (2) bekezdése a semmisséget, mint jogkövetkezményt fűzi a jogszabályba ütköző, vagy jogszabály megkerülésével kötött szerződéshez. Létezik tehát a jogszabályi háttér, amely alapján megfékezhetőek lennének a „zsbeszerződések”, indokolatlan ezt figyelmen kívül hagyni, és az évtizedes joggyakorlat nyomán kikristályosodott szabályozást elvetni.

Kiemelést igényel, hogy az Indítványozó a haszonélvezeti jogosulttól mindenben független személy, s a határozott idejű haszonbérleti szerződésen alapuló föld használati jogosultsága a haszonélvezeti jog ingatlan-nyilvántartási bejegyzését követően mintegy 10 év elteltével jött létre. A Győri Ítéltábla ítéletéből kiderül, hogy az érintett földrészeleteken korábban más gazdálkodó szervezet földhasználati joga állt fenn, amely azonban megszűnt. Ez azért emel kiemelés, mert alapvetően kizár minden olyan megközelítést, hogy az Indítványozó föld használati jogosultsága összefüggésbe hozható lenne bármilyen módon is a haszonélvezeti jog alapításával. Erre tekintettel az Indítványozó föld használati jogosultságát minden érdemi ok nélkül különbözteti meg hátrányosan a jogalkotó ahhoz képest, mintha a tulajdonossal kötött szerződésen alapulna.

A 2013. évi CCXII. tv. 108. § (2) bekezdése teljes mértékben ellentmond a polgári jog alapelveinek, semmibe veszi az egyén autonómiáját arra nézve, hogy a törvény keretei között rendelkezzen saját tulajdonával, nem felel meg az ingatlan-nyilvántartás közhitelességén alapuló közbizalom és a forgalmi viszonyok biztonsága követelményének. A magánjogi jogviszonyokba való ilyen „durva” eszközökkel való beavatkozás sérti a jogbiztonságot, amely az Alaptörvény B) cikkében foglalt jogállamiság egyik alapvető eleme. A támadott törvényi tényállásban az érintettek számára a jogalkotó által **felkészülési időként – a földhasználati jogosultság hátralévő tartamának figyelembe nem vételével – egységesen meghatározott alig nyolc hónapos átmeneti időtartam, amely az Indítványozó esetében töredékét teszi a határozott idejű haszonbérleten alapuló föld használati jogosultság hátralévő tartamának, a jogbiztonság követelményével kétségtelenül összeegyeztethetetlen, és alapjaiban ássa alá a jogállamiságot.**

Az intézkedés szükségtelenségét az is alátámasztja, hogy a határozott idejű haszonbérleten alapuló föld használati jogosultság a határozott idő lejártával megszűnik. Ha tehát a jogalkotó semmit nem tett volna, az érintett szerződések akkor is megszüntetettek volna, s így előállt volna a jogalkotó által kívánt állapot. Semmilyen magyarázatot vagy érvet nem hozott fel a jogalkotó amellett, miért szükséges a határozott idejű haszonbérleten alapuló föld használati jogosultság minden körülmény vizsgálatát mellőző megszüntetése a lejárati idő előtt egy adott időpontban a törvény erejénél fogva.

Mindezek alapján a 2013. évi CCXII. tv. 108. § (2) bekezdésében foglaltak nem szükségesek, és nem is alkalmasak a jogalkotó feltehető céljának elérésére. A szabályozás nem kellően részletes, így amellett, hogy nem alkalmas a feltehető cél elérésére, súlyosan sérti az Indítványozó és más jóhiszemű jogalanyok tulajdonhoz való jogát, akik a jogszabályok adta lehetőségüket kihasználva, a jogszabályi környezettel teljes mértékben összhangban szereztek határozott idejű haszonbérleten alapuló föld használati jogosultságot, így súlyosan sérti a jogbiztonságot, ellentétben a jogállamiság alaptörvényi kritériumával.

6.3.2. A szabályozás aránytalansága

A közérdek mellett vizsgálandó, hogy a tulajdonjog korlátozása arányos-e az alapját szolgáltató közérdekkel. Arányosság akkor áll fenn, ha az alapjogot a szabályozás kevésbé korlátozza, mint amennyivel növeli egy másik alapjog vagy alkotmányos érték védelmét, így a korlátozás által előidézett kár kisebb, mint az általa elérendő haszon. Az arányosság tekintetében a tulajdonhoz való jog Alaptörvényben meghatározott szabályából nem származik sajátos követelmény. Ezért az arányosság általános vizsgálati mércéje alkalmazandó: a korlátozással elérni kívánt cél fontosságának és az ennek érdekében okozott alapjog-sérelem súlyának összhangban kell állnia.

Alaptörvénybe felvett tulajdonjog állaggaranciát nem feltétlenül, de értékgaranciát mindenképpen jelent. Mivel azonban a támadott rendelkezés nem garantálja azt, hogy a határozott idejű haszonbérleten alapuló föld használati jogosultság teljes elvonására az értékgarancia betartásával, vagyis teljes kártalanítás mellett, tehát méltányos áron kerüljön sor, a rendelkezés aránytalan és ennél fogva az Alaptörvénybe ütköző.

Estünkben a 2013. évi CCXII. tv. – és más jogszabály – semmiféle kártalanítást sem biztosít, amely ellensúlyozhatná a határozott idejű haszonbérleten alapuló föld használati jogosultság teljes mértékű elvonását. Megállapítható, hogy a szabályozás aránytalanul súlyos az elérni kívánt célhoz viszonyítva, a föld használati jogosultság teljes elvonása áll szemben a kétes fogalmakkal körülrít, homályos céllal szemben, mely cél, amint arra fentebb utaltunk, magából a törvény indokolásából közvetlenül és egyértelműen nem is derül ki.

6.3.3. Alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásának a hiánya

A 2013. évi CCXII. tv. jelen panasszal támadott 108. § (2) bekezdése alapján a 2014. augusztus 31-én fennálló, nem közeli hozzátartozók közötti, az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett haszonélvezeti jog alapján megkötött szerződéssel létrehozott, határozott idejű föld használati jogosultság, amelyet a földhasználati nyilvántartásba bejegyeztek, 2014. szeptember 1-jén a törvény erejénél fogva megszűnik. A fentiekben kifejtettek alapján a föld használati jogosultság a tulajdonjog védelmével azonos szintű védelmet élvez, tehát ilyen értelemben alapvető jognak minősül. A föld használati jogosultság megszűnéséből következően nem beszélhetünk az alapvető jog lényeges tartalmának a tiszteletben tartásáról. A föld használati jogosultság meghatározott időpontban való, a határozott idő lejárta előtti megszüntetése annak teljes körű elvonását jelenti, és mivel a jogalkotó nem biztosított kártalanítást a joguktól megfosztott személyeknek, ezért könnyen belátható, hogy ebben az esetben logikailag kizárt az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartása.

6.4. Az azonnali hatályú jogalkotás korlátja: a szerzett jogok és a bizalomvédelem

A T. Alkotmánybíróság gyakorlatában – amint arra a következőkben hivatkozunk – azonnali hatályú az a jogalkotás, mely folyamatban lévő jogviszonyokat érint, időben a múltból a jövőbe átnyúló tényállásokat minősít át. Ez **alaptörvény-ellenes, ha az életviszonyok tervezhetőségét túlzott mértékben megnehezíti, azaz sérti a szerzett jogokat és a bizalomvédelmet.** A támadott rendelkezés ebbe a körbe tartozik.

A T. Alkotmánybíróság – lentebb hivatkozott – gyakorlata szerint továbbá a jogbiztonság a jogszabályok változásával kapcsolatban nem más, mint bizalomvédelem: a jog állandóságába és a közhiteles nyilvántartásokba vetett bizakodás védelme, mely bizakodásra az érintett jogalanyok jelentős döntése alapult vagy alapulhatott.

Ilyen jelentős döntés volt az Indítványozó részéről az, hogy – **a jogbiztonságban és a közhiteles ingatlan-nyilvántartásban bizakodva – a föld megművelésére felkészült, és abban a meggyőződésben, hogy a föld használati jogosultsága a földhasználati nyilvántartásba**

bejegyzett határozott idő lejártáig áll fenn (nem pedig 2014. szeptember 1. napjáig), jelentős beruházásokat valósított meg. Ezek a ráfordítások a támadott rendelkezés hatályban maradása esetében mind-mind veszendőbe mennek, továbbá az Indítványozó minden rajta múló ok nélkül haszontól esik el anélkül, hogy az Indítványozó bármiféle kártalanításra igényt tarthatna.

A t. Alkotmánybíróság a jogállamiságból, illetve az abból levezetett jogbiztonságból vezeti le a szerzett jogok és a bizalomvédelem követelményét.⁶

A szerzett jogok védelme tehát a jogszabályok állandóságába vetett bizakodás védelmét jelenti. Indokolt esetben ezek a jogok korlátozhatóak.

Arra hivatkozunk, hogy az Indítványozó jogosultsága alkotmányosan utólag egyáltalán nem korlátozható tekintettel annak határozott időtartamára.

A szerzett jogok korlátozásának megítélésakor mérlegelni kell egyrészt a védelemben részesülő jog sérelmét, valamint másrészt a korlátozását indokoló közérdeket. E mérlegelés eredményeképp megállapítható, hogy a szóban forgó jog korlátozásához a konkrét esetben felmutatható közérdek nem kapcsolódik, különös tekintettel az Indítványozót ért egyéni jogsérelem mértékére. Ezért a szóban forgó jogosultság jogi álláspontunk szerint **nem korlátozható. A támadott rendelkezés erre tekintettel (is) alaptörvény-ellenes.**

Ennek megfelelően a támadott rendelkezés alaptörvény-ellenes azon okból (is), hogy határozott idejű jogviszonyt szüntet meg lejárát előtt, s mint ilyen súlyosan sérti a jogállamiságból levezethető jogbiztonság követelményét.

7. Az Indítványozó számára nincs jogorvoslati lehetőség biztosítva

A jelen alkotmányjogi panasszal támadott rendelkezés hatálya alá eső határozott időtartamú földhasználati jogosultság a határozott idő lejárta előtt 2014. szeptember 1-jén a törvény erejénél fogva megszűnik, vagyis a rendelkezés közvetlenül hatályosul, és nem szükséges további végrehajtói aktus ahhoz, hogy a törvény szabályozása az érintettek számára jogsérelmet jelentsen. Az Országgyűlés által hozott törvények ellen az állampolgárok számára a jogorvoslati lehetőséget éppen az Alaptörvényben, valamint az Abtv.-ben szabályozott alkotmányjogi panasz jelenti, az Országgyűlés törvényeinek közvetlenül hatályosuló rendelkezései ellen tehát nincs lehetőség más jogorvoslati lehetőségre, csak alkotmányjogi panasz benyújtására.

Kijelenthető tehát, hogy az alkotmányjogi panasz jogintézményén kívül nincs más a jogsérelem helyreállítását lehetővé tevő jogorvoslati eljárás.

8. Uniós jogba ütközés

A határozott időtartamú földhasználati jogosultságot utólag időben korlátozó jogszabályi rendelkezés ezen túlmenően **Európa-jogi szempontból is aggályos. A rendelkezés sérti a tőke szabad mozgásának az EUMSZ 63. cikkében - valamint tartós letelepedés esetén a letelepedés szabadságának az EUMSZ 49. cikkében - és Magyarország csatlakozási szerződésében rögzített elvét. A csatlakozási szerződés ezzel kapcsolatban a következő - 2014. április 1-ig meghosszabbított hatályú - átmeneti rendelkezést tartalmazza:**

⁶ 11/1992. (III.15.) AB hat., ABH 1992, 77, 81., 62/1993. (XI.29.) AB hat., ABH 1993, 364, 367.

„2. Az Európai Unió alapját képező szerződésekben foglalt kötelezettségek ellenére Magyarország a csatlakozás időpontjától számított hét éven keresztül fenntarthatja az ezen okmány aláírása időpontjában hatályos jogszabályaiban foglalt, a nem Magyarországon lakó vagy nem magyar állampolgár természetes személyek, illetve a jogi személyek általi, mezőgazdasági földterület megszerzésére vonatkozó tilalmat. Valamely tagállam állampolgára, illetve egy másik tagállam jogszabályai szerint létrehozott jogi személy a mezőgazdasági földterület megszerzése vonatkozásában nem részesíthető kedvezőtlenebb bánásmódban, mint amilyenben a csatlakozási szerződés aláírása napján részesült. Valamely tagállam állampolgárára nem vonatkozhatnak szigorúbb korlátozások, mint a harmadik országok állampolgáira.

Egy másik tagállam azon állampolgárai, akik önálló vállalkozó mezőgazdasági termelőként kívánnak letelepedni Magyarországon, és legalább három éve folyamatosan jogszerűen Magyarországon laknak és folytatnak mezőgazdasági tevékenységet, nem tartoznak az előző albekezdés rendelkezéseinek hatálya alá, és rájuk nem alkalmazható más szabály és eljárás, mint amelyet Magyarország állampolgáira kell alkalmazni. [...]

Amennyiben az átmeneti időszak alatt Magyarország a mezőgazdasági földterület megszerzését engedélyhez köti, az engedélyezési eljárásnak objektív, állandó, átlátható és nyilvános kritériumokon kell alapulnia. A kritériumokat megkülönböztetés nélkül kell alkalmazni, és azok nem tehetnek különbséget a tagállamok Magyarországon lakó állampolgárai között.” (Hivatalos Lap, 2003. évf. L 236. szám, 849. oldal; a kiemelés nem az eredeti szövegből származik)

Ennek megfelelően tehát Magyarország ugyan fenntarthatja a mezőgazdasági földterület külföldi állampolgárok általi megszerzésére vonatkozó, fennálló korlátozásait, de nem vezethet be más tagállamok állampolgárait érintő, új korlátozásokat (nyugalmi záradék). Az általa esetlegesen bevezetett engedélyezési eljárásoknak nem szabad diszkriminatívnak lenniük, továbbá objektív és átlátható kritériumokon kell alapulniuk.

A külföldi állampolgároknak biztosított, már fennálló haszonélvezeti jogok és a kapcsolódó határozott időtartamú föld használati jogosultság időtartamának jogszabályi lerövidítése beavatkozik a tőke szabad mozgásába, amely az Európai Bíróság állandó joggyakorlata alapján magában foglalja az ingatlanszerzést is (vö. Bröhmer in: Calliess/Ruffert (szerk.): EUV/AEUV4 (2011), 63. cikk, 11. pont).

Jóllehet az EUMSZ nem érinti a tagállamok tulajdoni rendjét (EUMSZ 345. cikk), de az érintett magyar jogszabályi rendelkezés nem tekinthető a tulajdonjog semleges szabályozásának, hiszen korlátozza a más tagállamok állampolgárai általi ingatlanszerzést.

A jelen eset sajátos volta abban rejlik, hogy Magyarország nem vezet be új engedélyezési eljárásokat a más tagállamok állampolgárai általi ingatlanszerzésre, hanem jogszabályban közvetlenül és visszamenőleges hatállyal korlátozza a külföldi állampolgárok Magyarország uniós csatlakozása előtt már végbement jogszerzésén alapuló földhasználati jogosultságát. Ez ellentétes az EUMSZ 63. cikkével és a Magyarország csatlakozási szerződésében foglalt nyugalmi záradékkal. A csatlakozási szerződés értelmében mezőgazdasági földterület más tagállamok állampolgárai általi megszerzése csak annyiban korlátozható, amennyiben a korlátozás már a csatlakozás időpontjában is fennállt. Az érintett magyar törvény ugyanakkor visszamenőleges hatállyal szünteti meg a haszonélvezeti jogon alapuló földhasználati jogosultság más tagállamok állampolgárai általi, addig megengedett megszerzését, és így rontja e személyek jogi státuszát. Az Indítványozó tulajdonjogába való beavatkozás mellett így a tőke szabad mozgását korlátozó intézkedéssel Magyarország a csatlakozási szerződésben foglalt nyugalmi záradékot is megsérti. Mivel a csatlakozási szerződés az ingatlanszerzés esetében tiltja a tőke szabad mozgására vonatkozó korlátozás utólagos bevezetését, így ennek a tilalomnak a már megszerzett dologi jogok utólagos korlátozására is vonatkoznia kell, különben a csatlakozási szerződés rendelkezése és a tőke szabad mozgásának elve nem érvényesülhetne („*effet utile*” elv). Az uniós jogot megsértő jogszabályt pedig az uniós jog elsőbbsége miatt nem szabad alkalmazni.

Ha a Tisztelt Alkotmánybíróság kételkedik az intézkedés uniós joggal való összeegyeztethetőségében, akkor legfelsőbb fokon eljáró bírósággént köteles az uniós jog értelmezésével összefüggő kérdést előzetes döntéshozatal céljából az Európai Bíróság elé terjeszteni. Ezért a panasz benyújtói kérik, hogy a Tisztelt Alkotmánybíróság előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdést terjessze az Európai Bíróság elé:

Ellentétben áll-e az EUMSZ 63. cikkével és a Cseh Köztársaságnak, az Észt Köztársaságnak, a Ciprusi Köztársaságnak, a Lett Köztársaságnak, a Litván Köztársaságnak, a Magyar Köztársaságnak, a Máltai Köztársaságnak, a Lengyel Köztársaságnak, a Szlovén Köztársaságnak és a Szlovák Köztársaságnak az Európai Unióhoz történő csatlakozásáról és az Európai Uniót alapító szerződések módosításáról szóló szerződés X. mellékletével (Hivatalos Lap, 2003. évf. L 236. szám, 849. oldal) az a szabályozás, amely más tagállamok állampolgárainak Magyarország uniós csatlakozása előtt fennálló haszonélvezeti jogon alapuló, határozott időtartamú föld használati jogosultságát utólag, a határozott idejű föld használati jogosultsága időtartamának lerövidítésével korlátozza?

9. Nemzetközi szerződésbe ütközés

A határozott időtartamú föld használati jogosultságot utólag időben korlátozó jogszabályi rendelkezés ezen túlmenően abból a szempontból is aggályos, hogy a támadott rendelkezés sérti a Magyar Népköztársaság és az Osztrák Köztársaság között Budapesten, 1988. évi május hó 26. napján aláírt, a beruházások elősegítéséről és védelméről szóló Megállapodást, mely a 12/1990. (VII. 24.) Korm. rendeletben került kihirdetésre (a továbbiakban: „Megállapodás”).

A Megállapodás – többek között – a következőket rögzíti:

„2. Cikk

A beruházások elősegítése és védelme

(1) Mindegyik Szerződő Fél lehetőség szerint elősegíti területén a másik Szerződő Fél beruházóinak beruházásait, ezeket jogszabályaival összhangban engedélyezi és minden esetben igazságos és méltányos elbánásban részesíti.

(2) Azok a beruházások, amelyeket az egyik Szerződő Fél jogszabályaival összhangban ennek területén a másik Szerződő Fél beruházói valósítanak meg, a jelen Megállapodás teljes védelmét élvezik. A beruházással azonos védelmet élveznek a beruházásokból származó jövedelmek és újrabefektetésük esetén az abból származó jövedelmek is. Az újrabefektetés, a beruházás jogszerű bővítése, megváltoztatása vagy átalakítása új beruházásnak számít.”

„4. Cikk

Kártalanítás

(1) Az egyik Szerződő Fél beruházóinak a beruházásait a másik Szerződő Fél területén csak közérdekből, törvényes eljárás alapján és kártalanítás ellenében szabad kisajátítani. A kártalanításnak meg kell felelnie a beruházás közvetlenül azon időpont előtti értékének, amikor a tényleges vagy fenyegető kisajátítás nyilvánosan ismertté vált. A kártalanítást indokolatlan késedelem nélkül kell teljesíteni és utána a fizetés időpontjáig annak az államnak a szokásos bankszerű kamatlábalával, amelynek területén a beruházást megvalósították, kamatot kell fizetni; a kártalanításnak ténylegesen értékesíthetőnek és szabadon átválthatónak kell lennie. Legkésőbb a kisajátítás időpontjában megfelelő módon gondoskodni kell a kártalanítás megállapításáról és teljesítéséről.

(2) Amennyiben az egyik Szerződő Fél olyan társaság vagyonértékét sajátítja ki, amelyet a jelen Megállapodás 1. Cikke (2) bekezdésének alkalmazásában saját társaságaként kell tekinteni és amelyben a másik Szerződő Fél beruházójának részesedése van, úgy akként alkalmazza e Cikk (1) bekezdésének rendelkezéseit, hogy ennek a beruházónak a megfelelő kártalanítása biztosított legyen.

(3) A beruházónak joga van az (1) bekezdés szerinti feltételek meglétét felülvizsgáltatni annak a Szerződő Félnek az illetékes szerveivel, amelyik a kisajátítást elrendelte.

(4) A beruházónak joga van a kisajátítás miatti kártalanítás nagyságát felülvizsgáltatni annak a Szerződő Félnek az illetékes szerveivel, amelyik a kisajátítást elrendelte vagy a 8. Cikk szerinti nemzetközi választott bírósággal."

„1. Cikk

Meghatározások

(4) a "kisajátítás" kifejezés magában foglalja az államosítást vagy az **azonos következményekkel járó más intézkedést.**"

A jelen alkotmányjogi panasszal támadott rendelkezés nem felel meg a Megállapodásban rögzített „igazságos és méltányos elbánás” követelményének, és nem tesz eleget a Megállapodásban a kártalanításra vonatkozóan lefektetett szabályoknak sem. Erre tekintettel, a támadott rendelkezés nemzetközi szerződésbe ütközik.

10.Egyéb nyilatkozatok

10.1 Nyilatkozat az indítvány és a személyes adatok nyilvánosságra hozataláról:

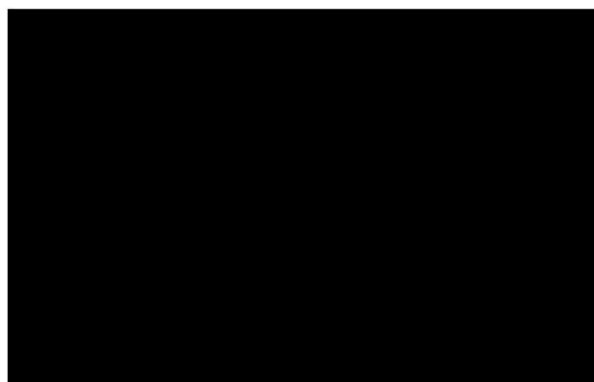
Az Indítványozó nem járul hozzá sem az indítvány, sem személyes adatai nyilvánosságra hozatalához.

10.2 Nyilatkozat arról, hogy az ügyben van-e folyamatban felülvizsgálati eljárás a Kúria előtt, illetve arról, hogy kezdeményeztek-e perújítást:

Figyelembe véve a jelen alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló, a közvetlen érintettség esetén jogorvoslatot biztosító Abtv. 26. § (2) bekezdésében foglalt rendelkezést, az ügyben kizárt felülvizsgálati eljárás, illetve perújítás.

Budapest, 2014. február 21.

Tisztelettel:

Mellékletek:

1. Az [REDACTED] cégkivonata
2. Az [REDACTED] által adott ügyvédi meghatalmazás
3. E-hiteles tulajdoni lap szemle másolat: [REDACTED] külterület, [REDACTED] helyrajzi számú földrészletről. hrsz.
4. Komáromi Körzeti Földhivatal 700380/1/2009/2009.08.28. számú egyszerűsített határozata az [REDACTED] földhasználati lapjáról
5. Komáromi Körzeti Földhivatal 700380/2/2009. számú határozata a földhasználati bejegyzésről
6. A Győri Ítéltábla Pf.II.20.302/2010/7. szám alatt 2011. február 2-án hozott ítélete